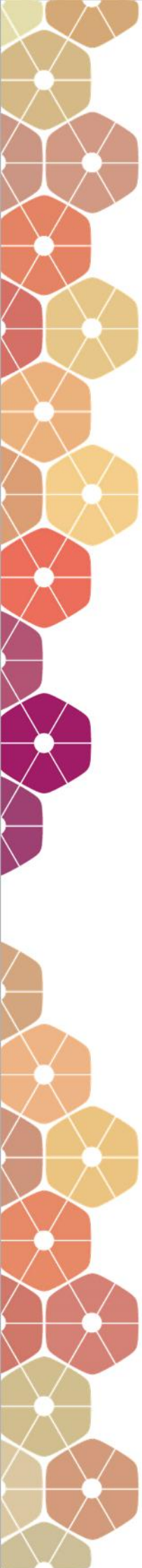

Codi ètic del CSSI

Elaborat pel GRUP D'ÈTICA: Glòria Casadesús, Vanesa González, Marta Hermida, Cèlia Lumbreras, Montse de Pedro, Mª José Soto, Mª Àngels Toribio i Menchu Vélez. **PERSONES USUÀRIES:** Antonia Adzet, Josep Bové, Brígida Castillo, Juliana Esteban, Lluïsa Figueras, Maria Fusté, Amàlia Garrido, Juana Gascó, Isabel Ibáñez, Isabel Méndez, Teresa Munné, Catalina Navarro, Rosa Quintero, Joan Romera, Vicenç Roca, Roser Terrades i Montserrat Vila entre altres. **TREBALLADORES I TREBALLADORS:** Marieta Angullo, Carme Carrique, Ana Doncel, Sandra Fernàndez, Dolors Galceran, Felipa Guerrero, Toni Gassol, Calamanda Mir, Montse Nieto, Antònia Rica, Montse Salas i Ruth Vázquez. **FAMÍLIES –VOLUNTARIAT:** Marta Fernando, Montserrat García, Mª José García, Paquita Gómez, Ramon Jorba, Montserrat Mauri i Mª Àngels Prat. **DIRECCIÓ:** Toni Carrillo, Montse Clemente, Míriam Colominas, Jordi Ferrer, Loli Jiménez, Joan Mula i Mª Àngels Riba...

... a Igualada, maig de 2018

... i revisat amb aplicació de llenguatge inclusiu, juny de 2023

Agraïments

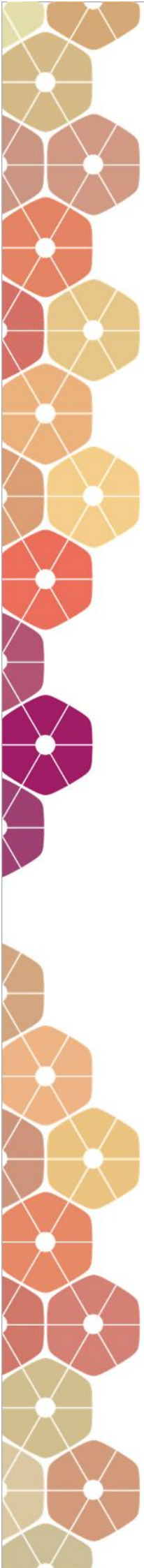
Volem donar les gràcies a totes aquelles persones que han posat el seu gra de sorra per poder tirar endavant aquest document, començant per les persones que vàrem formar part d'aquest grup d'ètica, que ja fa uns dies que ens trobarem per primera vegada per rumiar com havíem de començar a introduir l'ètica en el nostre dia a dia: Montserrat de Pedro i Vanesa González.

A les persones que han participat en les 4 comissions per a modelar aquest codi: treballadores i treballadors, voluntariat, familiars i persones usuàries de tots els recursos del CSSI: Pare Vilaseca, CD Mar i Cel de Piera i CD Montserrat, Hospital de dia Sant Jordi, Pisos Viu B i SAD.

I a la direcció per deixar-nos espai i temps (sobretot) per a poder concloure el document que enceta aquest nou viatge.

Sense l'esforç i dedicació de totes aquestes persones no hagués estat possible.

I sobretot a la Fundació Privada Àuria, primers referents del nostre Codi Ètic, i model a seguir.

Índex

- Qui som? Els nostres recursos i els nostres objectius.....	5.
- La nostra missió, la nostra visió, els nostres valors.....	7.
- Introducció/justificació.....	8.
- Marc legal.....	9.
- Objectiu principal del codi ètic i objectius específics.....	11.
- Principis.....	12.
- Compromisos.....	14.
- Avaluació i conclusió.....	22.
- Bibliografia.....	23.

QUI SOM? ELS NOSTRES RECURSOS I ELS NOSTRES OBJECTIUS

El Consorci Sociosanitari d'Igualada (CSSI) és un organisme constituït per l'Ajuntament d'Igualada i el Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC). Ofereix una atenció integral, social i sanitària, a la gent gran i a persones amb dependència i/o vulnerabilitat social, per millorar la seva qualitat de vida i potenciar la seva autonomia, garantint el seu contínuum assistencial. Ofereix serveis a les persones d'Igualada, la comarca de l'Anoia i la seva àrea d'influència.

El Consorci va iniciar la seva activitat l'any 2004 i ha creat una àmplia xarxa pública d'equipaments que donen resposta a les diferents necessitats i nivells de dependència. Així, ha impulsat des d'habitatges amb serveis per a gent gran fins a residències per a persones dependents. Per a d'altres necessitats disposa de recursos com l'assistència a domicili i els centres de dia. A més, per a persones amb demències i/o deteriorament cognitiu, compta amb l'Hospital de Dia Sant Jordi. També gestiona el centre de simulació 4D Health, que té per objectiu augmentar la seguretat de les persones ateses i reduir els errors en salut.

La **Residència Pare Vilaseca** ofereix acolliment residencial permanent o temporal a persones grans amb diferents nivells d'autonomia en unitats de convivència diferenciades. Proporciona un servei integral i de màxima qualitat amb plans individualitzats d'atenció personal interdisciplinària. També ofereix un servei de suport a les famílies i estades temporals de descans familiar. Disposa d'un total de 152 places de residència assistida, 93 públiques concertades amb el Departament de Benestar Social i Família i 59 privades. També compta amb un centre de dia amb 30 places.

Els **centres de dia del CSSI** són un servei d'acolliment i suport diürn a persones grans amb diferents nivells d'autonomia, que necessiten organització, supervisió i assistència en les activitats de la vida diària. Ajuden a recuperar i mantenir la seva autonomia personal i social, complementant l'atenció pròpia de l'entorn familiar.

L'objectiu és oferir suport a la persona i família per mantenir-se en el seu entorn personal i familiar en les millors condicions i proporcionar suport a les famílies en l'atenció a les persones grans.

El CSSI disposa de **pisos de lloguer amb serveis** per a persones majors de 60 anys, que permeten i faciliten la màxima independència personal i alhora proporcionen múltiples serveis inclosos i complementaris en el mateix edifici.

L'objectiu d'aquest servei del CSSI és garantir que la gent gran pugui viure bé i confortablement al seu habitatge, mantenint l'autonomia el màxim temps possible, a la vegada que es beneficia d'un ampli nombre de serveis addicionals i de suport de professionals sociosanitaris.

El Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) és un servei que dona suport a la llar a persones o famílies que es troben amb dificultat per motius de salut, solitud, discapacitat o socials. És un servei que evita situacions de risc social o deteriorament de la persona, afavorint la inserció en el seu entorn habitual, utilitzant recursos existents i complementant la xarxa familiar i altres xarxes informals amb que compta. Es presta atenció integral i individualitzada, amb accions preventives, assistencials, socioeducatives i rehabilitadores.

El SAD del Consorci Sociosanitari d'Igualada (CSSI) dona resposta i s'adapta a les necessitats vitals i relacionals de les persones usuàries i a les expectatives i demandes d'ajuda pròpies i del seu entorn socio-familiar i/o comunitari. S'ofereix servei en dies laborables, caps de setmana o festius, en horari diürn o nocturn.

L'Hospital de dia Sant Jordi d'Igualada dona servei especialitzat a persones amb trastorns cognitius i a les seves famílies.

Ofereix atenció mèdica, psicològica i social que ajuda a recuperar i millorar l'autonomia de les persones ateses i permet fer un seguiment individualitzat mitjançant avaluacions periòdiques individuals.

LA NOSTRA MISSIÓ, LA NOSTRA VISIÓ, ELS NOSTRES VALORS

Missió

Assegurar la qualitat de vida de la gent gran i les persones en situació de dependència d'Igualada i l'Anoia, prestant serveis integrals d'atenció social i sociosanitària en els àmbits d'acolliment residencial, centres de dia, hospitals de dia, ajuda domiciliària i habitatges amb serveis.

Visió

Volem ser el referent comarcal en la prestació de serveis assistencials de màxima qualitat dirigits a millorar el benestar de les persones grans i amb diferents nivells de dependència, comptant amb el reconeixement de les persones usuàries, famílies, professionals i institucions.

Valors

Voluntat de servei a les persones grans i amb dependència, tracte humà, transparència en les actuacions, objectivitat en les decisions, eficiència en la gestió i prestació de serveis, equilibri econòmic, respecte pel medi ambient, reconeixement de les persones que treballen a l'entitat fomentant l'orgull de pertinença i la igualtat d'oportunitats per a professionals, persones usuàries i empreses proveïdores. Aquests valors són compartits per l'equip de professionals que treballa al CSSI.

INTRODUCCIÓ/JUSTIFICACIÓ

La trajectòria professional del CSSI, ens constituït l'any 2004, està avalada pels anys de dedicació i servei en l'atenció a les persones amb dependència.

Al llarg de més de 13 anys de vida s'han atès una mitjana de 1.625 persones anuals (dades de 2016) com a usuàries i famílies en els diferents serveis que ofereix el CSSI: Centres de Dia, Residència Assistida per gent gran, Pisos amb Serveis, Serveis d'Atenció a Domicili, Hospital de Dia Sant Jordi...

La tasca que es desenvolupa des dels centres del CSSI té com a objectiu principal assegurar la qualitat de vida de la gent gran i de les persones amb dependència, prestant serveis integrals d'atenció social i socio-sanitàries. Aquesta tasca desenvolupada pels i les professionals del CSSI busca oferir serveis de màxima qualitat dirigits a millorar el benestar de les condicions de vida de les persones amb diferents nivells d'autonomia que atenem i dels seus familiars.

L'atenció a les persones, des de les persones, genera relacions interpersonals que es converteixen en el centre de la nostra tasca quotidiana, no només entre professional i persona usuària, sinó també entre els i les professionals.

De la necessitat d'influir positivament en aquestes relacions i millorar la qualitat dels serveis que oferim des del CSSI, neix la motivació de treballar des dels principis de la bioètica. Són principis que considerem de gran importància per a centrar l'atenció en les persones i donar un salt qualitatiu en la nostra intervenció.

La introducció d'una perspectiva ètica assistencial garanteix una millora en l'atenció a la persona usuària i als seus familiars.

Conseqüentment, podrem parlar d'una millora qualitativa dels serveis que ofereix el CSSI com a valor afegit dins la nostra institució.

Tenint en compte tot això, un grup de professionals de diferents àmbits de l'empresa va valorar la necessitat d'elaborar un Codi Ètic del CSSI per tal de sensibilitzar i guiar, des de la perspectiva ètica, la nostra intervenció.

A partir d'aquí es va proposar desenvolupar un projecte que va integrar totes les parts implicades en la intervenció socio-sanitària a les persones usuàries:

- Personal tècnic
- personal administratiu
- gerència, direcció, comissió consultiva i junta de govern
- personal de serveis
- personal auxiliar
- persones usuàries
- familiars
- voluntariat

En l'elaboració d'aquest Codi Ètic del CSSI va ser fonamental la col·laboració de tothom per abordar des de tots els àmbits els principis ètics que han configurat el Codi Ètic resultant, fent un procés obert i participatiu que ens aporta un document viu, obert a la renovació i a la millora i que representi a tothom.

MARC LEGAL

Tots els nostres recursos s'emmarquen en l'àmbit de Salut i Serveis Socials, en conseqüència respectem i assumim com a propis els drets i deures que emanen de les institucions que representen aquests àmbits.

La carta dels drets i deures de la gent gran a Catalunya ens ubica en un marc essencial per a poder desenvolupar el nostre codi ètic, segons publicació del Departament de Treball, Afers socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, que exposa:

“Que El Govern de la Generalitat de Catalunya va acordar el 8 d'octubre de 2003 establir i promoure l'aplicació de la Carta dels Drets i Deures de la Gent Gran de Catalunya, aprovada pel Consell de la Gent Gran de Catalunya el 22 de setembre de 2003.

La Carta de Drets i Deures de la Gent Gran de Catalunya, promoguda pel Departament de Benestar i Família i pel Consell de la Gent Gran de Catalunya, va néixer com a compliment dels compromisos presos al 4t Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya, de les recomanacions del Llibre blanc de la gent gran activa i del Llibre blanc de la gent gran amb dependència. Respon també a les indicacions i els objectius plantejats al Pla estratègic de la Segona Assemblea Mundial de l'Envel·liment.

La Carta també es fonamenta en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la Declaració dels Drets Humans i la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, i es construeix sobre el concepte de l'autonomia personal, entesa com el dret de ser lliures en la presa de decisions, de mantenir el propi projecte de vida des de la identitat personal, així com des de la responsabilitat de complir els compromisos adquirits lliurement en l'exercici de la ciutadania.

La redacció de la Carta va tenir una gran participació de la societat civil catalana, representada per associacions de gent gran de tot el país, pels consells consultius de la gent gran dels consells comarcals, per col·legis professionals, universitats, institucions i per persones expertes en matèria de gent gran. D'aquesta manera, es va garantir la màxima pluralitat i objectivitat possible.

Aquesta Carta és un document viu que permet una revisió continuada i una tasca d'informació sobre els drets de la gent gran que afavoreixi la conscienciació sobre les responsabilitats de les persones grans des del civisme.

D'altra banda, la Carta s'inscriu en la filosofia de construir un país per a totes les edats, on les persones grans siguin ciutadanes de ple dret, amb els mateixos drets i deures que la resta de la ciutadania, evitant d'aquesta manera situacions de discriminació.

Contingut

La Carta dels Drets i Deures de la Gent Gran a Catalunya recull els cinc principis temàtics proposats per les Nacions Unides, descrits en els documents dels drets humans per a persones d'edat.

Els tres primers fan referència a la vessant més individual i personificable de l'ésser humà. Els dos últims principis permeten assolir l'autorealització personal, basada en la independència, tot aportant qualitat i dignitat humana.

Aquests principis són:

- Dignitat: "Les persones grans hem de poder viure amb dignitat i seguretat i veure'ns lliures d'explotació i maltractaments físics i/o psíquics, així com de ser tractades dignament sense discriminació per causa d'edat, gènere, ètnia, discapacitat, situació econòmica o qualsevol altra condició."
- Independència: "Inclou l'accés a l'alimentació, l'aigua, l'habitatge, el vestit i l'atenció sanitària adequades, així com l'oportunitat de treball remunerat i l'accés a la capacitat i l'educació."
- Autorealització: "Les persones grans hem de poder desenvolupar plenament les oportunitats i les potencialitats a partir de l'accés als recursos educatius i culturals."
- Assistència: "Les persones grans hem de beneficiar-nos de la cura de la família, així com tenir accés als serveis socials, sanitaris i assistencials, i gaudir dels drets humans i fonamentals, quan residim tant en la llar pròpia com en centres d'atenció o institucions."
- Participació: "Les persones grans hem de participar activament en la formulació i en les polítiques que afecten directament el nostre benestar, des de la solidaritat amb altres generacions, en una societat per a tothom; aquest principi ha de ser entès des del dret a la lliure associació."

A nivell estatal, la constitució espanyola reconeix a través de l'article 10.1 la dignitat de la persona com un dels fonaments de l'ordre polític i la pau social.

Troblem també dins del marc europeu l'aprovació a Niça l'any 2002 de la Carta de Drets Fonamentals, la qual proclama en l'article 1: "La dignitat humana és inviolable. Serà respectada i protegida"

Finalment, en l'àmbit internacional, el Conveni sobre Drets Humans i Biomedicina té com a finalitat protegir l'ésser humà en la dignitat i la identitat, i garantir a tota persona, sense cap discriminació, el respecte a la integritat i els altres drets i llibertats fonamentals.

Dins aquest marc tenim el propòsit de fer néixer el codi ètic, que per una banda materialitzi aquests conceptes i fonaments, i per altre ens apropi a les persones en el compliment d'aquest principis universals a través dels compromisos adquirits que es desprenen dels valors fonamentals.

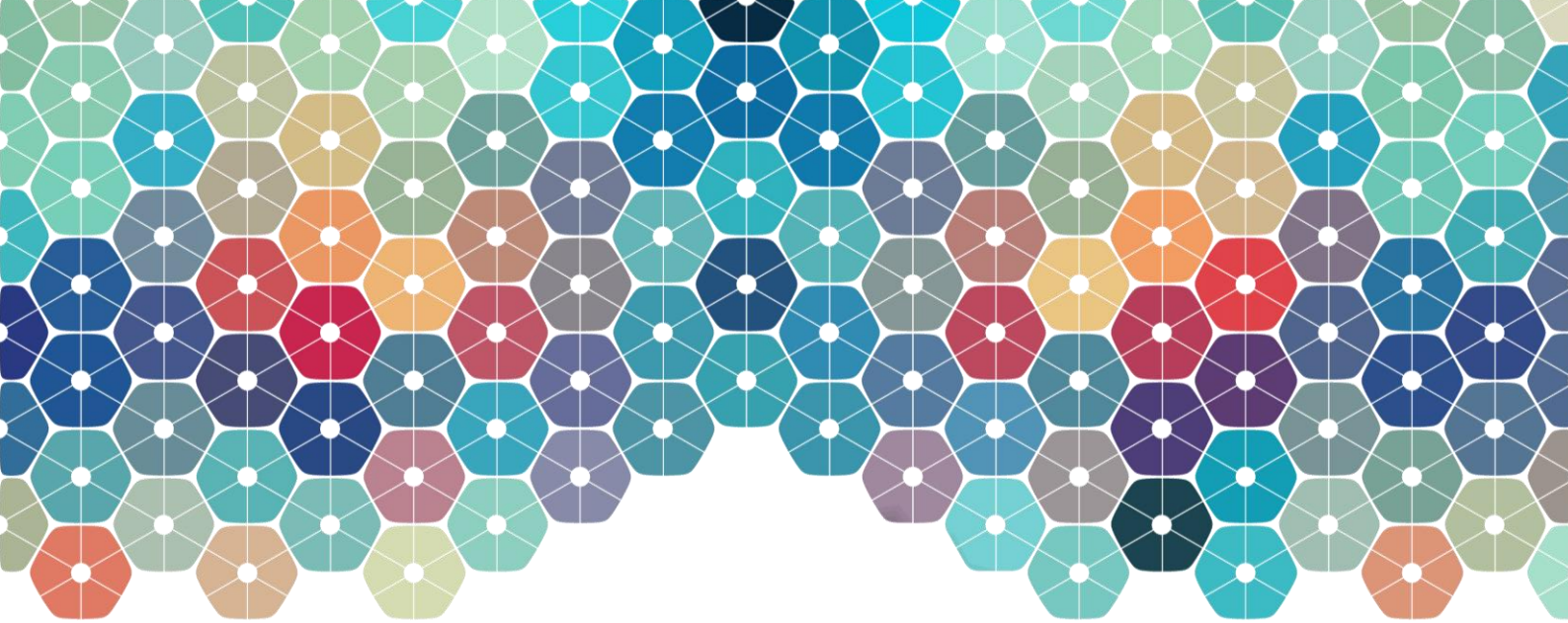
OBJECTIU PRINCIPAL DEL CODI ÈTIC

Introduir la perspectiva ètica en la pràctica quotidiana en tots els centres i recursos del Consorci Sociosanitari d'Igualada.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

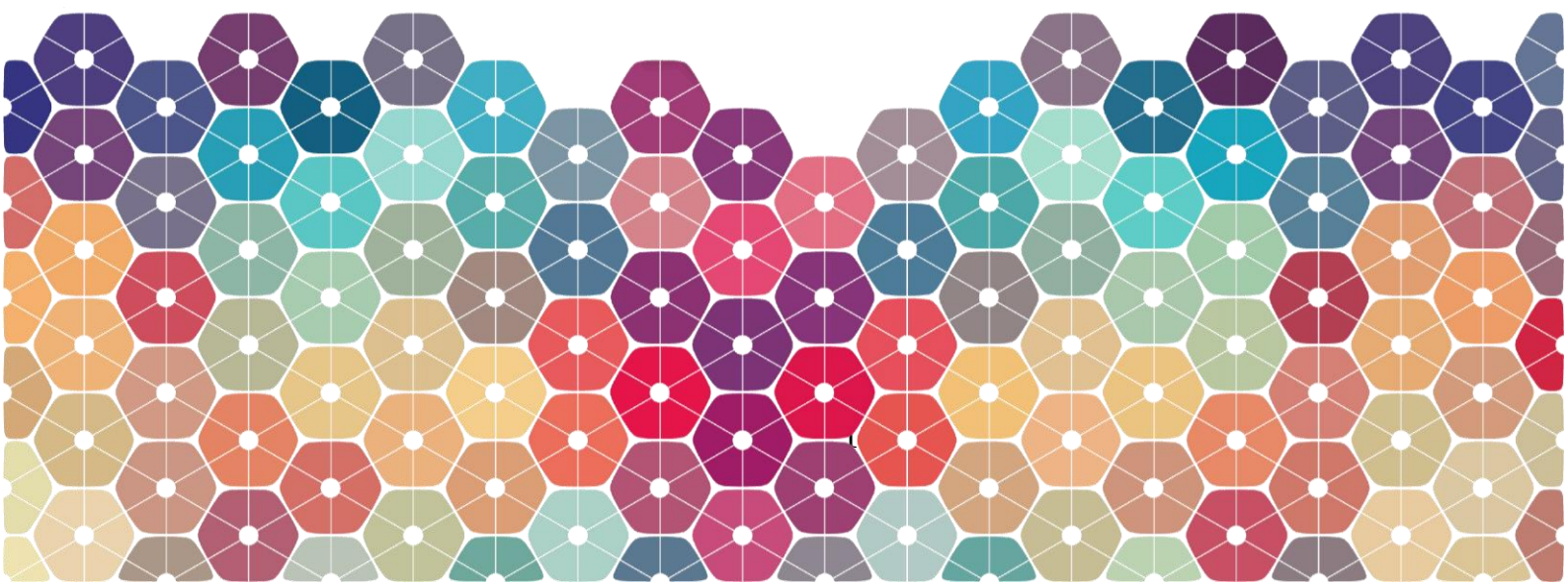
- Establir els valors, principis i compromisos que es desprenen del debat ètic dut a terme entre totes les persones que constitueixen el CSSI en tots els seus àmbits: assistencial, institucional i comunitari.
- Sensibilitzar, promoure i difondre aquests valors, principis i compromisos a través d'una eina accessible i disponible per a totes les persones.
- Ser el document referent per exigir-nos el compliment d'un comportament ètic.

Principis ètics i compromisos

de les persones usuàries, treballadors/es, famílies, voluntariat i direcció del CSSI

PRINCIPIS

Els principis han estat extrets del treball conjunt de les quatre comissions. Inicialment es va fer una reunió informativa en la qual es va arribar a totes les persones que mantenen relació amb l'entitat. Es van dur a terme quatre sessions en cada comissió de les quals van sorgir els següents principis, que s'han ordenat en funció del resultat de la votació. En una primera fase s'ha decidit començar a treballar amb els quatre primers:

- 1. DIGNITAT I RESPECTE:** És la categoria ètica fonamental que tota persona té pel sol fet de ser i existir, amb independència de l'estat en que es trobi respecte a les seves capacitats. Tenen dret al respecte a les seves diferències i a ser considerades com a persones valuoses que mereixen respecte igual que la resta dels éssers humans. És on es fonamenta el principi ètic que obliga al bon tracte i és un valor absolut que en cap cas es pot lesionar. Mai és un valor purament instrumental per aconseguir altres finalitats. (adaptat de Pilar Rodríguez, 2006-2010).
- 2. MILLORA CONTÍNUA:** Passa pel camí de la millora i superació en la bona praxis, avançant sempre cap a l'excel·lència.
- 3. AUTONOMIA:** L'autonomia d'una persona és la capacitat o condició de desenvolupar i/o decidir de forma independent, disposant de tota la informació en un format entenedor per la persona i sense coacció.
- 4. JUSTÍCIA/IGUALTAT:** És un principi que garanteix que les persones tinguin els mateixos drets, les mateixes obligacions i la mateixa importància com a individus en tots els aspectes, perquè tothom tingui les mateixes oportunitats.
- 5. SEGURETAT I CONFORT:** Principi que dóna comoditat, tranquil·litat i protecció i genera sensació de benestar en totes les dimensions (física, psíquica, social i comunitària).
- 6. ATENCIÓ INTEGRAL A LA PERSONA:** Atenció on la persona és el centre de tota la intervenció, on totes les assistències professionals que rep són adequades i derivades de les seves característiques, necessitats, desitjos, drets, valors, preferències i gustos.
- 7. VOCACIÓ:** Conjunt d'aptituds, gustos, interessos, anhels i inspiració que sent una persona per la seva professió. La vocació és un procés que es construeix de forma permanent.
- 8. INCLUSIÓ:** procés d'englobar i incloure a la persona dins del grup o conjunt ja existent tant en l'espai com en la circumstància concreta i actual.
- 9. NO MALEFICÈNCIA:** Es formula com la obligació de no lesionar la integritat de la persona tenint en compte la relació risc/benefici i els criteris de indicació/no indicació i contraindicació. Tot això sempre des de l'òptica de l'escala de valors de la persona.

Compromisos vers la DIGNITAT i el RESPECTE

PERSONES USUÀRIES vers el respecte i dignitat:

- ✳ Quan arribi, saludar, preguntar com estàs i donar el “bon dia”. Salutacions sempre que ens trobem algú. Ser amable i portar-se bé amb tothom.
- ✳ Respectar el torn de paraula. Escoltar quan l’altre parla. Respectar les diferents opinions.
- ✳ Entendre la diversitat de la resta de persones usuàries i personal. Tenir en compte les circumstàncies en les que es troba aquesta persona, comprendre-la i acceptar-la. No menysprear a ningú per les diferències físiques, cognitives, culturals i ètniques i ajudar als altres a entendre i acollir aquestes diferències. Respectar la heterogeneïtat i diversitat en la manera de vestir i la manera de comportar-se.
- ✳ “Posar-se a la pell dels altres”.
- ✳ No escoltar els rumors. Dir les coses a la cara: no criticar. No tolerar paraules o fets “fora de lloc”.
- ✳ Mostrar afecte i amabilitat. Acceptar-nos com amics i amigues. Tenir més paciència amb les persones que ho necessiten, donar temps. Col·laborar amb les persones que manifesten dificultats en el seu dia a dia.
- ✳ Mantenir les formes i educació en les interrelacions. Dirigir-se amb amabilitat dins el context de la comprensió de qui t’ho demana. Mostrar afecte i acceptar-nos com a amics.
- ✳ Creure que mereixem que ens tractin bé (reconèixer-nos). No trepitjar ni deixar-nos trepitjar pels altres. Saber-te defensar o demanar ajuda si no podem defensar-nos.

TREBALLADORES i TREBALLADORS vers el respecte i la dignitat:

- ✳ Tenir present la seva Història de Vida, la seva manera de ser, i els seus valors. Dir-li el que farem i el que vol i no vol en cada moment: presa de decisions. Ser empàtic/a i tractar tothom d’igual a igual. Escoltar activament de forma tolerant i agradable.
- ✳ Respectar el ritme i les decisions de la persona usuària. Unificar criteris de treball en aquest aspecte. En els conflictes buscar pactar o negociar més que imposar.
- ✳ Confiar en la forma de treballar de cadascú i cada torn i les càrregues de treball i respectar-ho . Establir protocols d’assistència conjunta en Atenció Centrada en la Persona (ACP) per cada persona usuària. Treball en equip evitant la intrusió professional i respectant coneixements i professionalitat. Comunicar al personal nou i a la resta de l’equip aquests criteris de forma adequada.
- ✳ Tracte de persona adulta. Respectar la diversitat cultural, els drets i la voluntat. Buscar l’excel·lència en el tracte.
- ✳ Mantenir-nos atents per detectar i derivar els casos en que és possible plantejar un document de voluntats anticipades respecte a situacions de dependència o de final de la vida. En cas que el document ja existeixi, cal conèixer-lo i respectar-lo.

- Confidencialitat i preservació de la intimitat.
- Fer-te respectar. Mediació en conflictes de falta de respecte de les persones usuàries cap el professional.

VOLUNTARIAT vers el respecte i la dignitat:

- Adquirir un compromís ferm per complir i realitzar les activitats pactades. Ser constants.
- Respectar el temps de l'altre. Puntualitat.
- Prioritzar la voluntat de la persona en la participació o no participació en l'activitat o finalització quan ella decideixi.
- Tenir una presència conscient quan estic amb l'altre: m'hi dedico.
- Tractar amb amabilitat, bones formes, comprensió, acceptació, estima i reconeixement de la persona tal com és.

FAMÍLIES vers el respecte i la dignitat:

- Detectar i fer visibles els casos on es vulneri el respecte.
- Conèixer l'estat social, de salut i context del nostre familiar i intervenir per a garantir la cobertura de les necessitats i el seu benestar
- Ser la veu de la persona quan aquesta ja no pugui decidir per conservar la seva personalitat.
- Respectar les seves decisions encara que vagin en contra de les meves: ser capaç de replantejar-ho.

DIRECCIÓ vers el respecte i dignitat:

- Que l'organització fomenti eines i mitjans per facilitar el reconeixement de l'altre: l'escolta activa, empatia, assertivitat.
- Que el model d'atenció respecti els valors, costums i creences de les persones.
- Respectar el dret a la intimitat de la persona, física, psíquica, sociocultural i de creences.
- Respectar la pròpia espiritualitat.
- Establir un pla de formació específic.
- Política de l'organització per garantir la confidencialitat.
- Afavorir millores en la qualitat de vida de tots plegats, i en totes les etapes de la vida.
- Dissenyar i elaborar plans específics per a cada col·lectiu i situacions
- Garantir el dret a una mort digna.
- Respectar els drets de les persones.

Compromisos ver la MILLORA CONTÍNUA

PERSONES USUÀRIES vers la millora contínua:

- ✱ Mirar de fer les coses el millor possible. Aprofundir en l'interior d'un mateix. Acceptar-nos tal com som. Ser més transparents.
- ✱ Ajudar als altres a millorar. Comunicar les coses que pensem que es poden millorar. Ser comprensius i ajudar a que la gent pugui millorar. Si algú està alacaigut o desanimat, un somriure l'ajuda a remuntar.
- ✱ Ajudar a la resta de persones usuàries: a llegir cartells, ubicar-los, obrir les portes, etc.
- ✱ Cuidar de tot el material i estructura que ens envolta i no tolerar la "no cura" de les visites de casa nostra, les nostres plantes, estructures, mobiliari, etc. Mantenir l'ordre en els espais privats i comuns i la neteja. Intentar mantenir els espais de pas sense obstacles.

TREBALLADORES i TREBALLADORS vers la millora contínua:

- ✱ Treballar en la línia de la ACP: conèixer la Història de Vida. Respectar els seus ritmes i hàbits, i atenció personalitzada. Aconseguir que estiguin com a casa: no institucionalització. Respecte a les famílies: establir persones de referència, espais amb intimitat per consulta. Derivar quan sigui oportú. Relació de confiança, comunicació i respecte a la família.
- ✱ Equiparar els nostres recursos humans i materials a la qualitat que volem aconseguir. Distribuir el temps en funció de les necessitats. Definir processos d'efectivitat i eficiència en el treball. Elaborar protocols i buscar espais d'interconsulta a altres professionals i recursos assistencials.
- ✱ Satisfacció en la bona praxis. Interès personal en la feina. Qualitat de servei. Professionalitat davant del conflicte. Autocrítica per millorar, no només de la gestió personal sinó de tot el sistema. Prendre consciència i fer-ho visible de forma positiva.
- ✱ Treball multidisciplinari en xarxa. Generar coneixement des de tots els perfils professionals. Intercanvi d'informació i coneixements. Professionals disponibles per consulta i per aprendre. Formació contínua: formar i aprofitar les reunions d'equip per aprendre.

VOLUNTARIAT vers la millora contínua:

- ✱ Continuar mantenint les nostres responsabilitats.
- ✱ Formar part de cursos de formació, assistir a xerrades informatives, etc., per adquirir nous coneixements.

FAMÍLIES vers la millora contínua:

- Elaborar sistemes de suport pel familiar, procurant acompanyar mitjançant visites amb l'objectiu de reafirmar els vincles i donar suport.
- Crear aliances i col·laborar amb els equips de suport per a mantenir les individualitats de cada una de les persones.

DIRECCIÓ vers la millora contínua:

- Fomentar el treball en equip.
- Vetllar per un servei de qualitat individualitzat i de respecte.
- Establir indicadors de qualitat i nous models d'indicadors d'ACP que assegurin la millora contínua i la innovació.
- Programes de formació específics.
- Establir procediments de millora en la comunicació interna i externa i potenciar la participació de les persones usuàries/famílies.

Compromisos vers l'AUTONOMIA

PERSONES USUÀRIES vers l'autonomia:

- ✿ Un espai on poder manifestar les seves opinions, gustos, etc. Preguntar sempre el que vols fer. Estar més informats del "dia a dia".
- ✿ Tractar de fer les coses un mateix: esforçar-te per fer-ho. Fomentar que cadascú es responsabilitzi de la seva carpeta (psicoestimulació): d'agafar-la i al finalitzar recollir-la, recollir el material, que és una feina nostra. Poder col·laborar en les AVDs del centre. No deixar que les altres persones ens posin límits ("no puedes esto, no puedes lo otro..."). "Si caminando te caes y te rompes los dientes, son tuyos" etc. Evitar sobreprotecció, cap a nosaltres i a la inversa. Mantenir la llibertat d'horaris. Mantenir la llibertat de fer el que volem.
- ✿ Respectar els gustos, preferències i valors de les persones usuàries. Que ningú senti obligació de fer res que no vulgui fer. Proposar que s'ofereixin dos menús diferents. Tenir paciència amb els altres per a que puguin fer les coses. No interrompre les altres persones. Preguntar abans d'ajudar, si volen l'ajuda i de quina manera ho hem de fer.

TREBALLADORES i TREBALLADORS vers l'autonomia:

- ✿ Facilitar el temps i l'espai que necessiten per desenvolupar la seva autonomia. No sobreprotegir.
- ✿ Informar i formar a familiars i a les persones usuàries. Facilitar tota la informació necessària i adaptada per facilitar la presa de decisions.
- ✿ Fomentar l'autonomia de treballadores i treballadors facilitant la llibertat en la presa de decisions relacionades amb la feina. Recolzament i valoració en aquestes decisions. Iniciativa personal. Aplicar protocols de feina de forma flexible.
- ✿ En cas que el respecte a la autonomia de la persona usuària generi conflictes ètics o de convivència, fomentar el diàleg entre diferents agents per la presa de decisions consensuada. Derivar a agents competents en cas de conflicte quan sigui necessari.

VOLUNTARIAT vers l'autonomia:

- ✿ No intervenir ni suplir l'altra persona si no és estrictament necessari.
- ✿ Deixar fer o desenvolupar el que la persona usuària estigui fent encara que per a mi no tingui sentit.
- ✿ No excloure a ningú de l'activitat per no poder realitzar-la. Deixar participar encara que no es compleixin els objectius de realització.

FAMÍLIES vers l'autonomia:

- Garantir i insistir que es continuïn fent les activitats significatives per a la persona.
- Ajudar i col·laborar com a familiar per garantir el dret d'elecció i acció de la persona no només física sinó també moral.

DIRECCIÓ vers l'autonomia:

- Incloure en les valoracions de les persones aspectes com:
 - Preferències, per evitar caure en l'obstinació terapèutica.
 - Pronòstics de salut.
 - Temes vitals: preparació pel final de vida.
- Oferir una informació adequada a cada persona i a les seves capacitats.
- Establir plans per valoració de competències de les persones usuàries i capacitats per prendre decisions.
- Facilitar la presa de decisions conscients.
- Model d'atenció que ajudi a mantenir, desenvolupar o adquirir autonomia personal.

Compromisos vers la JUSTÍCIA/IGUALTAT

PERSONES USUÀRIES vers la justícia/igualtat:

- ✳ Respectar les normes establertes: ningú és més que ningú. Conèixer i respectar les nostres obligacions. Escoltar a les que ens ajuden i no posar impediments. Espavilar-te per aprofitar les oportunitats.
- ✳ Respectar els drets de les altres persones. Ser justos amb les altres persones. Pensar molt abans de ser injustos. Tractar a tothom per igual. Tenir consciència de les circumstàncies que ens envolten ens ajuda a ser justos. Ser comprensius. Estar pendent que una persona no abusi d'una altra.
- ✳ Que tothom pugui participar en les activitats del centre respectant la seva decisió final. Tothom té dret a utilitzar els espais comuns (les cadires són iguals per tothom). Respectar el torn de les demandes (manteniment...). Garantir l'accés per igual de tots els tipus d'informació (desgravació...).

TREBALLADORES I TREBALLADORS vers la justícia/igualtat:

- ✳ Tractar totes les persones usuàries, famílies i resta de treballadores i treballadors tenint en compte les característiques de cada persona, respectant els seus drets i facilitant el compliment de les seves obligacions.
- ✳ Repartir els recursos humans i materials de forma equitativa en funció de les necessitats.
- ✳ Procurar un repartiment de tasques equivalent en temps i esforç entre les treballadores i treballadors i els torns.
- ✳ Conèixer les obligacions que tenim com a treballadores i treballadors i complir amb elles.

VOLUNTARIAT vers la justícia/igualtat:

- ✳ Tractar a tothom per igual sense tenir en compte la seva afectació, malaltia, etc. i ser, com a voluntariat, tractat igual.
- ✳ Intentar identificar o visualitzar les injustícies o desigualtats i transmetre-les per tal de modificar-les o erradicar-les: funció observatori.

FAMÍLIES vers la justícia/igualtat:

- ✳ Comunicar les injustícies, desigualtats i discriminacions detectades i fer-ho visible.
- ✳ Afavorir i facilitar l'adaptació del meu familiar al centre amb les seves condicions i característiques.

DIRECCIÓ vers la justícia/igualtat:

- Implantació d'un model d'atenció integral i centrat en les persones.
- Política de bones pràctiques respecte a les mesures de contenció i restricció de les persones usuàries amb la revisió de protocol, adaptació de l'entorn, mesures preventives, etc.
- Política de transparència, coherència i bon ús dels recursos.
- Presa de decisions d'acord amb els principis ètics.
- Garantir l'equitat entre totes les persones.
- Respectar els drets de les persones i treballar en polítiques que evitin discriminacions.

AVALUACIÓ I CONCLUSIÓ

Totes les components del grup d'ètica hem donat el primer pas de sortida d'un camí que ha de ser llarg per ser exitós, i que ha de posar les persones com a centre de tot el projecte. De fet, els dos principis que s'han considerat més rellevants en les diferents comissions coincideixen amb els valors que fonamenten el model d'Atenció Integral Centrada en la Persona (AICP): la dignitat i l'autonomia.

Els principis desenvolupats en aquest codi ètic són els quatre primers (dignitat i respecte, millora contínua, autonomia i justícia/igualtat) d'un llistat de 9 que va ser recollit i votat per les diferents comissions.

Per tal que fossin operatius, s'han concretat i treballat en accions, de manera que són planers, senzills i basats en la demanda de les persones del CSSI.

Tal com hem comentat, aquesta és la primera part d'un projecte que precisa de més fases per ser implantat completament, tals com: elaboració de document accessible, difusió d'aquest, treball de compromisos de forma activa, etc. Per això creiem oportú, aturar-nos en aquest punt per donar peu a noves persones que vulguin incorporar-se i seguir donant forma a aquest projecte que pretén incloure l'ètica en la pràctica diària.

Com a conclusions i propostes de millora considerem bàsiques la interrelació i coordinació amb el nou model assistencial que volem implantar (coordinació entre el grup d'ètica i els grups promotors de l'AICP), formació en ètica de tota la plantilla, millora de processos en l'acollida de les persones que arriben al CSSI i de les que ja hi són en l'actualitat.

Bibliografia

- Goikoetxea M J, Zurbanobeaskoetxea L, Mosquera A i Pablos B. (2015). Cuadernos Edusto de Derechos Humanos. Núm. 78.: *Código ético para la atención sociosanitaria a las personas mayores*. Deusto Digital.
- Goikoetxea Iturregui, Marije (2013). *Ética y buen trato a personas mayores. Sociedad y Utopía. Revista de Ciencias Sociales*, nº 41.
- FAP: Fundació Privada Auria, Codi Ètic i de Bon govern. <https://auriagrup.cat/index.php/qui-som/missio-visio-i-valors>.
- Bajo Llauredó J.M (2014). *L'Ètica en les institucions geriàtriques. L'Onada. Serveis a les persones*.
- Martínez, Teresa. (2011) *La atención gerontológica centrada en la persona*. Guía profesional en los centros y Servicios de atención a personas mayores en situación de fragilidad o dependencia. Gizarte Hoentz. Documentos de Bienestar social 76.
- Carta de Drets i Deures de la Gent Gran de Catalunya, Departament de Benestar i Família.
- Rodríguez Rodríguez, Pilar y Vila Mancebo, Antoni (2014). *Modelo de atención integral y centrada en la persona. Teoría y practica en ámbitos del envejecimiento y la discapacidad*.